

Zelfscan Werken aan Veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten

Behorend bij het Kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten.

Inleiding

Deze zelfscan is bedoeld voor gemeenten. De gemeente kan deze zelfscan gebruiken om een goed beeld te krijgen in hoeverre de inrichting van hun lokale (wijk)teams voldoende is voor een effectieve signalering en aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van de resultaten van deze zelfscan kan de gemeente bepalen of en zo ja op welke onderdelen hun lokale (wijk)teams versterkt moeten worden.

De zelfscan kan worden ingevuld door (beleids-)medewerkers van gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Zij kunnen zich hierbij laten informeren door medewerkers van lokale (wijk)teams en Veilig Thuis. In verschillende gemeenten en regio's is de zelfscan ingevuld in een gezamenlijke sessie.

In deze zelfscan wordt gesproken over *lokale (wijk)teams*. Hieronder vallen ook gebiedsteams, jeugdteams, 0-100 teams. Kortom de lokale toegang tot zorg en ondersteuning in het kader van de Wmo en Jeugdwet. Verschillende gemeenten hebben (daarnaast) ook andere (meer specialistische) vormen gekozen om invulling te geven aan taken in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Bijvoorbeeld SAVE-teams, expertise teams, CJG's, etc.. Waar in deze zelfscan wordt gesproken over lokale (wijk)teams, dan worden ook deze andere vormen daaronder verstaan. Waar "professionals" staat, worden de professionals van de lokale (wijk)teams bedoeld.

Het kwaliteitskader bestaat uit kwaliteitsstandaarden gericht op:

1. De gemeentelijke organisatie (kwaliteitsstandaard 1 en 2) blz. 2
2. Professionals in de lokale (wijk)teams
 - a. Alle professionals in de lokale (wijk)teams (kwaliteitsstandaard 3 en 6) blz. 3-5
 - b. Professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis casuïstiek overdraagt (kwaliteitsstandaard 4, 5, 7, en 8) blz 6-10
3. Samenwerking tussen het lokale (wijk)team en Veilig Thuis (kwaliteitsstandaard 10) blz. 11
4. Beschikbaar hulpaanbod (kwaliteitsstandaard 9) blz. 12

Categorie 1: Gemeentelijke organisatie (kwaliteitsstandaard 1 en 2)

1. Beschikt uw gemeente over een integrale gemeentelijke visie (met daarin een combinatie van de perspectieven vanuit o.a. Wmo, jeugd, WP&I, gezondheidszorg en veiligheid) op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling?
 - a. Zo ja: is deze visie vertaald naar de inrichting van de lokale (wijk)teams?
 - i. Zo ja: hoe en waar is dit vastgelegd?

 - ii. Nog onvoldoende

 - b. Nee

2. Is in de gemeentelijke visie op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling het uitgangspunt verwerkt dat het realiseren van veiligheid vraagt dat eerst wordt samengewerkt aan het realiseren van directe veiligheid, dan aan het wegnemen van risicofactoren en vervolgens aan herstel (ook wel de visie gefaseerde ketenzorg)?
 - a. Zo ja:
 - i. Is deze visie geïmplementeerd in de werkwijze bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling?
 - o Zo ja: Waar blijkt dat uit?

 - o Nog onvoldoende

 - ii. Is deze visie bekend bij professionals in de lokale (wijk)teams?
 - o Zo ja: Waar blijkt dat uit?

 - o Nog onvoldoende

 - b. Nee

3. Wat is de opdracht voor lokale (wijk)teams als het gaat om de aanpak huiselijke geweld en kindermishandeling?
 - a. _____
 - b. Waar en hoe is deze opdracht vastgelegd?

Categorie 2: Professionals in de lokale (wijk)teams (kwaliteitsstandaard 3, 4, 5, 6, 7 en 8)

A. Deze vragen gaan over alle professionals in de lokale (wijk)teams (kwaliteitsstandaard 3 en 6):
Met professionals in de lokale (wijk)teams bedoelen we: gezinscoaches, Wmo-consulenten, jeugdconsulenten, procesregisseurs, gedragswetenschappers, maatschappelijk werkers, casusregisseurs e.d.

MELDCODE, SIGNALEREN, BESPREEKBAAR MAKEN

4. Zijn professionals in staat om te werken met en volgens de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling?
 - a. Zo ja: waar blijkt dat uit? (meerdere antwoorden mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind in het gebruik van de meldcode
 - ii. Professionals hebben toegang tot en consulteren regelmatig de aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling.
 - o Zo ja: hoeveel fte aan aandachtsfunctionarissen is beschikbaar per lokaal (wijk)team? _____
 - iii. Professionals consulteren Veilig Thuis in voldoende mate voor adviesvragen en meldingen. Aantal adviesvragen/kwartaal _____ Aantal meldingen/kwartaal _____
 - iv. Anders namelijk _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

5. Zijn professionals in staat om huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren (inclusief specifieke geweldsvormen als seksueel geweld, schadelijke praktijken, ouderenmishandeling en specifieke risicogroepen)?
 - a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind in signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten bij de signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals _____
 - iii. Professionals consulteren Veilig Thuis in voldoende mate voor adviesvragen en meldingen. Aantal adviesvragen/kwartaal _____ Aantal meldingen/kwartaal _____
 - iv. Anders, namelijk _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

6. Zijn professionals in staat om geweld te bespreken met alle betrokkenen (kinderen en volwassenen, waaronder ook ouderen)?
 - a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)

- i. Professionals zijn getraind in gespreksvoering en specifiek over het bespreekbaar maken van geweld en onveiligheid.
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten die hen hierbij helpen, zoals

 - iii. Anders, namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

SYSTEEMGERICHT WERKEN

7. Is vastgelegd wat wordt verstaan onder systeemgericht werken in uw gemeente?
- a. Zo ja: hoe en waar is dit vastgelegd?

 - b. Is dit als opdracht meegegeven aan de lokale (wijk)teams?

 - c. Nee
8. Zijn professionals in staat om systeemgericht te werken?
- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind om systeemgericht te werken.
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten om systeemgericht te werken, zoals

 - iii. Anders, namelijk _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

9. Ervaren professionals belemmeringen om systeemgericht te werken die buiten hun eigen invloedssfeer liggen?
- a. Zo ja: Welke?

 - b. Nee

1GEZIN1PLAN1REGISSEUR

10. Werken professionals in de lokale (wijk)teams conform het gedachtengoed van 1Gezin1Plan1Regisseur?
- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind om te werken volgens 1Gezin1Plan1Regisseur

- ii. Professionals gebruiken instrumenten/formats om volgens 1Gezin1Plan1Regisseur werken zoals _____
- iii. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

VEILIGHEIDSBEOORDELING

- 11. Werken professionals in de lokale (wijk)teams met hetzelfde instrument/dezelfde instrumenten om een veiligheidsbeoordeling te maken voor het gezin/huishouden?
 - a. Zo ja: Welke?

 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

TRAUMASENSITIEF

- 12. Werken professionals in de lokale (wijk)teams traumasensitief?
 - a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind om traumasensitief te werken
 - ii. Professionals gebruiken bepaalde instrumenten/formats om traumasensitief te werken, zoals _____
 - iii. Anders namelijk _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

(CASUS)REGIE

- 13. a. Hoe is de invulling van (casus)regie door lokale (wijk)teams gedefinieerd?

- b. Waar is dit vastgelegd?

- 14. Zijn de professionals in de lokale (wijk)teams in staat (casus)regie te voeren in een gezin totdat stabiele veiligheid is bereikt?
 - a. Zo ja:
 - i. Waar blijkt dat uit? _____
 - ii. Hoeveel uur is hiervoor per casus beschikbaar? _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

B. Deze vragen gaan over professionals uit de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis overdraagt (kwaliteitsstandaard 4, 5, 7 en 8):

BASISKENNIS

15. Beschikken die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, over een basiskennis op het gebied van geweldsdynamiek en risicofactoren (incl. patroonherkenning)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind op het gebied van geweldsdynamiek en risicofactoren. Ze zijn getraind in deze methodiek: _____
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten/formats om patronen te herkennen, zoals _____
 - iii. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

16. Beschikken die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, over basiskennis op het gebied van specifieke geweldsvormen (onder andere seksueel geweld, schadelijke traditionele praktijken, ouderenmishandeling)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind in het herkennen van specifieke geweldsvormen.
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten/formats om specifieke geweldsvormen te herkennen en aan te pakken, zoals _____
 - iii. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

17. Beschikken die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, over basiskennis op het gebied van de problematiek en risicofactoren die vaak samenhangen met huiselijk geweld en kindermishandeling (o.a. LVB-, GGZ- en verslavingsproblematiek)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind om deze problematiek en risicofactoren te herkennen.
 - ii. Professionals zijn getraind om bij deze problematiek en risicofactoren te handelen
 - iii. Professionals gebruiken instrumenten, zoals _____
 - iv. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

18. Beschikken die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, over basiskennis van familie- en jeugdrecht (met name gezag en erkenning)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)

- i. Professionals zijn hierin getraind.
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten, zoals _____
 - iii. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

ZICHT OP VEILIGHEID

Met "zicht op veiligheid" wordt bedoeld: een actueel beeld hebben van de veiligheid van alle leden van het gezin/huishouden.

19. Hoe houden de professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, een actueel beeld van de veiligheid van alle leden van het gezin/huishouden? (Meerdere antwoorden mogelijk)
- a. Professionals onderhouden daarover periodiek contact met alle betrokkenen (gezin en andere professionals). Hoe vaak is periodiek? _____
 - b. Professionals gebruiken daar instrumenten voor, namelijk

 - c. Deze taak is niet bij de professionals van de lokale (wijk)teams belegd.
 - d. Anders namelijk _____
 - e. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

20. Is vastgelegd wie de verantwoordelijkheid draagt om zicht te houden op de veiligheid van een gezin wanneer een gezin/huishouden op de wachtlijst staat bij het lokale (wijk)team?
- a. Zo ja:
 - i. Waar is dit vastgelegd? _____
 - ii. Is dit bekend bij de professionals in de lokale (wijk)teams?
 - o Zo ja: waar blijkt dat uit? _____
 - o Nog onvoldoende: waar blijkt dat uit? _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

21. Hoe zorgt uw gemeente ervoor dat de lokale (wijk)teams beschikken over voldoende capaciteit om zicht op de veiligheid te houden in die gezinnen en huishoudens die door Veilig Thuis worden overgedragen? (Meerdere opties mogelijk)
- a. Dit is opgenomen in de inkoop/subsidievoorwaarden voor de lokale (wijk)teams
 - b. Professionals krijgen hier uren voor (namelijk ___ uur per casus)
 - c. Anders namelijk _____
 - d. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

VEILIGHEIDSBEOORDELING, VEILIGHEIDSPANNEN

22. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om een veiligheidsbeoordeling te maken van het gezin/huishouden?
- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind om een veiligheidsbeoordeling te maken.
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten, zoals _____
 - iii. Professionals gebruiken een vastgesteld format, zoals _____
 - iv. Anders namelijk _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

23. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt: in staat om veiligheidsplannen op te stellen, de door Veilig Thuis geformuleerde veiligheidsvoorwaarden hierin te vertalen, en het veiligheidsplan uit te voeren?
- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn getraind om een veiligheidsplan te maken.
 - ii. Professionals gebruiken bepaalde instrumenten/formats voor het opstellen van een veiligheidsplan, zoals _____
 - iii. Anders namelijk _____
 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

VERBINDING GGZ

24. Beschikken die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, over mogelijkheden om GGZ-professionals te consulteren bij GGZ-, verslavings- of LVB-problematiek (bijvoorbeeld via een GGZ- of FACT-team)?
- a. Zo ja: Hoe is dit geregeld in uw gemeente?

 - b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

OUTREACHEND

25. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om outreachend aan te sluiten bij gezinnen/huishoudens en te ondersteunen bij de formulering van de hulpvraag?
- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Dat is opgenomen in de werkinstructie/opdracht van professionals
 - ii. Professionals zijn hierin getraind
 - iii. Professionals beschikken over voldoende capaciteit (tijd, fte).

- iv. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

REGIEVOEREN

26. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt in staat om regie te voeren op het opstellen en uitvoeren van hulpverlenings- en herstelplannen?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
 - i. Professionals zijn hierin getraind
 - ii. Professionals gebruiken instrumenten/formats voor het opstellen van hulpverlenings- en herstelplannen, zoals _____
 - iii. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

27. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om gezinnen/huishoudens te ondersteunen in het voeren van regie op de uitvoering van een veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplan (ook wel (casus)regie genoemd)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit?
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

MULTIDISCIPLINAIR EN SYSTEEMGERICHT SAMENWERKEN

28. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om de sociale steunstructuur van het gezin/huishouden te betrekken en te steunen in het zorgen voor acute veiligheid en het wegnemen van de oorzaken van onveiligheid?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

29. Soms is het nodig om systeemgerichte (gespecialiseerde) hulpverlening in te zetten voor alle leden van een gezin/huishouden. Het gaat hierbij om hulpverlening bij problematiek op alle leefgebieden die (direct of indirect) samenhangt met huiselijk geweld en kindermishandeling.

Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om dit tijdig in te zetten of hier tijdig naar toe te leiden?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
- i. Professionals kunnen deze hulp (deels) zelf bieden, namelijk _____
 - ii. Professionals werken samen met andere afdelingen binnen de gemeente, zoals _____
 - iii. Professionals beschikken over bevoegdheden voor indicatiestelling/beschikking
 - iv. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

30. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om tijdig systeemgerichte (gespecialiseerde) hulp in te zetten (of toe te leiden) voor alle leden van het gezin/huishouden, om te herstellen van de gevolgen van het geweld (bijvoorbeeld traumabehandeling)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit? (meerdere opties mogelijk)
- i. Professionals kunnen deze hulp (deels) zelf bieden, namelijk _____
 - ii. Professionals beschikken over bevoegdheden voor indicatiestelling/beschikking
 - iii. Anders namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

31. Zijn die professionals in de lokale (wijk)teams aan wie Veilig Thuis gezinnen/huishoudens overdraagt, in staat om contact te houden met alle betrokken professionals bij het gezin/huishouden (o.a. huisarts, school/kinderopvang, politie, GGZ, verslavingszorg, vrouwenopvang, CSG, GI, RvdK, Reclassering etc.)?

- a. Zo ja: Waar blijkt dat uit?

- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

Categorie 3: Samenwerking tussen het lokale (wijk)team en Veilig Thuis
(kwaliteitsstandaard 10)

32. Zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen Veilig Thuis en de lokale (wijk)teams van uw gemeente?

c. Zo ja:

i. Waar is dit vastgelegd? _____

ii. Bevatten deze afspraken over (meerdere antwoorden mogelijk)?

- Het **informer**en van **directbetrokkenen** over de melding bij Veilig Thuis en de overdracht door Veilig Thuis aan de lokale (wijk)teams.
- De **rolverdeling** tussen professionals van Veilig Thuis en lokale (wijk)teams.
- De manier waarop zaken door Veilig Thuis worden **overgedragen** aan de lokale (wijk)teams.
- Wanneer en hoe lokale (wijk)teams bij **nieuwe zorgen** over het gezin/huishouden tijdens de monitoringsperiode van Veilig Thuis, contact opneemt met Veilig Thuis.
- Welke **methodes en instrumenten** door professionals van de lokale (wijk)teams en Veilig Thuis worden gebruikt om in beeld te brengen wat er aan de hand is en wat er nodig is (op alle leefgebieden).
- Welke **stappen** door wie worden gezet op het moment dat de bij een gezin/huishouden betrokken medewerkers van Veilig Thuis en van de lokale (wijk)teams niet tot overeenstemming komen, waardoor samenwerking en voortgang (dreigen te) **stagneren**?

iii. Zijn deze bekend bij de professionals in de lokale (wijk)teams?

Zo ja: waar blijkt dat uit? _____

Nog onvoldoende: waar blijkt dat uit? _____

d. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?

33. Hoe vaak is er discussie over de overdracht van Veilig Thuis naar het lokale (wijk)team (of die wel terecht is e.d.)?

Nooit	Zelden	Soms	Regelmatig	Altijd
-------	--------	------	------------	--------

34. Hoe vaak vraagt het lokale (wijk)team ondersteuning van Veilig Thuis bij huisbezoeken met cliënten? Welke reden wordt daarvoor overwegend gegeven? _____

Nooit	Zelden	Soms	Regelmatig	Altijd
-------	--------	------	------------	--------

Categorie 4: Beschikbaar hulpaanbod (kwaliteitsstandaard 9)

35. Is er voldoende gespecialiseerd hulpaanbod beschikbaar binnen uw gemeente (en/of regionaal) gericht op het **direct stoppen** van huiselijk geweld en kindermishandeling?

- a. Ja, namelijk _____
- i. Is dit voldoende beschikbaar voor zowel slachtoffer, plegers als kinderen?
- Ja
 - Nog onvoldoende, namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Wat ontbreekt er aan hulpaanbod?
- _____

36. Is er voldoende gespecialiseerd hulpaanbod beschikbaar binnen uw gemeente (en/of regionaal) gericht op het **wegnemen van risicofactoren** van huiselijk geweld en kindermishandeling?

- a. Ja, namelijk _____
- i. Is dit voldoende beschikbaar voor zowel slachtoffer, plegers als kinderen?
- Ja
 - Nog onvoldoende, namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Wat ontbreekt er aan hulpaanbod?
- _____

37. Is er voldoende gespecialiseerd hulpaanbod beschikbaar binnen uw gemeente (en/of regionaal) gericht op het **herstel van de gevolgen** van huiselijk geweld en kindermishandeling?

- a. Ja, namelijk _____
- i. Is dit voldoende beschikbaar voor zowel slachtoffer, plegers als kinderen?
- Ja
 - Nog onvoldoende, namelijk _____
- b. Nog onvoldoende: Wat ontbreekt er aan hulpaanbod?
- _____

38. Wordt zicht gehouden op het effect van ingezette hulp door het lokale (wijk)team?

- a. Zo ja:
- i. Door wie? _____
- ii. Hoe? _____
- b. Nog onvoldoende: Waar blijkt dat uit?
- _____